

nalieten de actieve stof in kwestie — tribromosalicylanilide — op het etiket te vermelden. In de tweede plaats werd wegens de veel sterkere reactie op tetrachloorsalicylanilide eerst uitvoerig onderzocht of de patiënt zepen had gebruikt, die deze stof bevatten; het resultaat was negatief. EPSTEIN is in dit verband van mening, dat weinig sensibiliserende stoffen van verwante chemische structuur niet gemakkelijk kruisovergevoeligheid tonen, indien de overgevoeligheid is ontstaan door een sterk sensibiliserende stof; doch dat indien een stof met geringe sensibiliserende vermogens de oorspronkelijke overgevoeligheid heeft doen ontstaan, kruisovergevoeligheid met chemisch verwante krachtiger sensibiliserende stoffen gemakkelijker ontstaat.

Literatuur: BAUGHMAN, R. D. (1964) *Arch. Derm.* **90**, 153; zie ook *Ned. T. Geneesk.* (1964) **108**, 2422. — EPSTEIN, S. (1965) *J. Amer. med. Ass.* **194**, 1016. — JILLSON, O. F. en R. D. BAUGHMAN (1963) *Arch. Derm.* **88**, 409. — WILKINSON, D. S. (1961) *Brit. J. Derm.* **73**, 213; (1962) *Brit. J. Derm.* **74**, 295 en 302.

W. G. VAN KETEL

Urologie

Behandeling van prostaathypertrofie met een progestativum. — Endocriene medicamenten zijn bij de behandeling van mictieklachten ten gevolge van benigne prostaathypertrofie reeds gedurende lange tijd toegepast; de resultaten waren echter weinig bemoedigend. Desondanks onderzoekt men nog steeds nieuwe stoffen in de hoop tenslotte een geneesmiddel te vinden, dat de progressie van de adenoom-woekering tegengaat of voorkomt.

Chirurgische therapie is in het algemeen doeltreffend en betrekkelijk veilig. In het bijzonder bij bejaarde patiënten met ernstige hart- en (of) longafwijkingen zou een goede medicamenteuze behandeling echter veel voordelen hebben.

GELLER c.s. (1965) bericht over de toepassing van hydroxy-progesteroncaproaat, een biologisch zuiver progestativum, dat de testisfunctie zou tegengaan door onderdrukking van het luteïniserend hormoon (LH) en dat zelf geen intrinsieke oestrogeniserend of androgene werking heeft.

Tien patiënten met ernstige mictieklachten door objectief vastgesteld prostaatadenoom, werden gedurende 1¹/₂-14 maanden behandeld met intramusculaire injecties van 1,5 g hydroxy-progesteroncaproaat twee maal per week. Het resultaat van de behandeling werd niet alleen subjectief beoordeeld, doch ook door schatting van de verandering in het gewicht van het prostaatadenoom door middel van cystourethrografie (THUMANN 1950, 1951), histologisch onderzoek van prostaatbiopten, en analyse van hormonale uitscheidingsprodukten in de urine. De voorlopige resultaten worden als bemoedigend beschouwd, omdat de klachten minder werden, het urine-residu na de mictie afnam, de prostaat röntgenologisch kleiner werd en de biopten histologisch het beeld van atrofie te zien gaven. Het medicament veroorzaakt geen veranderingen van betekenis in de uitscheiding van LH en totale hypofysaire gonadotrofinen.

Het aantal patiënten is te klein om conclusies toe te laten, doch voortzetting van deze poging op grotere schaal lijkt verantwoord.

Literatuur: GELLER, J., R. BORA, TH. ROBERTS, H. NEWMAN, A. LIN en R. SILVA (1965) *J. Amer. med. Ass.* **193**, 115. — THUMANN, R. C. (1950) *Amer. J. Roentgenol.* **64**, 640; (1951) *Amer. J. Roentgenol.* **65**, 593.

H. W. TEN CATE

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

COMPLEMENTBINDINGSREACTIE OP HARINGWORMZIEKTE

Serologisch onderzoek op haringwormziekte met behulp van antigeen, bereid uit larven van de haringworm, werd tot dusverre op verzoek van behandelende artsen uitgevoerd in het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid, zonder dat daarvoor kosten in rekening werden gebracht. Dit laatste hing samen met de omstandigheid, dat nog onvoldoende bekend was, welke waarde aan de uitslag der reactie moest worden toegekend.

Inmiddels is gebleken, dat de complementbindingsreactie in de eerste ziekte weken en ook nog geruime tijd later veelal positief wordt bevonden, en dat bij een grote groep controlepersonen slechts bij uitzondering zulk een positieve reactie valt waar te nemen.

Uit hoofde hiervan is de complementbindingsreactie op haringwormziekte opgenomen in de tarieflijst van het RIV, met een waardering van 7 punten à f 1,74 per punt. Met ingang van 1 juni 1966 zal dit tarief op de gebruikelijke wijze worden toegepast.

Utrecht, 27 april 1966
Rijks Instituut voor de
Volksgezondheid

Dr. J. SPAANDER,
algemeen directeur

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie; deze behoudt zich het recht voor, de stukken te bekorten)

SECTIE ZONDER TOESTEMMING

De uitspraak van het College voor Medisch Tucht recht te Zwolle inzake het zonder toestemming uitvoeren van sectie op een lijk, waarover de heer L. DE BOER (1966) zijn bezorgdheid heeft uitgesproken, is ook voor mijn gevoel verontrustend. De bedoeling van artikel 1 lid 2 der Wet op de Lijkbezorging is duidelijk, de gevoelens van nabestaanden van een overledene te beschermen, en hiervan komt weinig terecht als degene die zich van het voorschrift niets aantrekt, dat straffeloos kan doen. En dat is het gevolg van de uitspraak. Anders dan DE BOER meent, is namelijk het ontlenen van een lijk zonder de vereiste toestemming niet strafbaar gesteld. (Belangstellenden moge ik verwijzen naar artikel 41 onder 1° en 17° van de Wet op de Lijkbezorging). Wat de uitspraak van het Tuchtcollege alleen maar betreurenswaardiger maakt.

Of dit geschikt is om het zo noodzakelijke vertrouwen niet in een bepaalde medicus, maar uitgesproken in de „stand” als zodanig, te versterken, is voor mij nauwelijks een vraag.

Graag voeg ik hieraan toe dat ik er geen moment aan twijfel, dat de medicus die het initiatief tot de sectie nam, de wetenschap, en daarmee het belang van talloze andere patiënten, heeft willen dienen. Maar hij heeft dit belang niet juist afgewogen tegen het uitdrukkelijk door de wetgever erkende belang van de echtgenoot op respectering van zijn piëteitsgevoelens.

Literatuur: Gerechtelijke Uitspraken (1966) *Ned. T. Geneesk.* **110**, 490. — BOER, L. DE (1966) *Ned. T. Geneesk.* **110**, 698.

's-Gravenhage, 20 april 1966

Mr. A. J. DE BRUYN

(Een vroegere uitspraak van het Zwolse Medisch Tuchtcollege betreffende een zonder toestemming verrichte sectie is besproken in ons *Tijdschrift* (1959 bl. 2182). Ten aanzien van de arts over wie werd geklaagd, werd destijds een „waarschuwing” uitgesproken; RED.)